

DOKUMENTACE EIA „KLÁNOVICKÁ SPOJKA“

Připomínky z hlediska znečištění ovzduší

RNDr. Alice Dvorská, Ph.D., 7.4.2021

Jaký má být přínos záměru?

„Výsledným plánovaným záměrem stavby KS je dopravní odlehčení místním komunikacím zejména v Šestajovicích a Horních Počernicích, které má umožnit rozvoj oblasti v souladu s územním plánováním a svedení tranzitní dopravy na D11“ (str. 172 dokumentace EIA pro Klánovickou spojkou).

ALE

„[Hornopočernická spojka] patří mezi navrhované stavby v souvislosti s připravovanou stavbou MÚK Beranka. [Hornopočernická spojka a Klánovická spojka] jsou v souladu s ÚP hl.m. Prahy nedílnou součástí plánované komunikační sítě. Proto [Hornopočernická spojka a Klánovická spojka] jsou z hlediska dopravy a s nimi souvisejících dopadů (hluk, emise) posuzovány společně jako jednotné systémové řešení“ (str. 180 dokumentace EIA pro Klánovickou spojkou).

TENTO PŘÍSTUP JE NESPRÁVNÝ. BUĎ JE TŘEBA POSUZOVAT KLÁNOVICKOU SPOJKU ZVLÁŠŤ, NEBO JAKO JEDEN ZÁMĚR DOHROMADY S MÚK BERANKA A HORNOPOČERNICKOU SPOJKOU A PAK TEDY VČETNĚ VŠECH VLIVŮ (ZÁBOR ZPF, VLIVY NA KRAJINU APOD).

TAKTO NENÍ JASNÉ, JAKÝ VLIV MÁ SAMOTNÁ KLÁNOVICKÁ SPOJKA NAPŘ. NA HORNÍ POČERNICE.

Stávající kvalita ovzduší v Klánovicích

Podle údajů ČHMÚ (imisní průměry pro 2015-2019):

- Roční průměrná koncentrace **benzo(a)pyrenu** do 1,2 ng/m³, tj. je překročen imisní limit definovaný zákonem jako 1 ng/m³
- Roční průměrná koncentrace **PM10** do 21,9 mg/m³. Imisní limit definovaný zákonem (40 mg/m³) je splněn, referenční hodnota Světové zdravotnické organizace WHO (20 mg/m³) je překročena*
- Roční průměrná koncentrace **PM2,5** do 16,6 mg/m³. Imisní limit definovaný zákonem (20 mg/m³) je splněn, referenční hodnota Světové zdravotnické organizace WHO (10 mg/m³) je překročena*

Ovzduší lze v Klánovicích považovat za znečištěné. Ostatní znečišťující látky s rezervou plní limitní hodnoty.

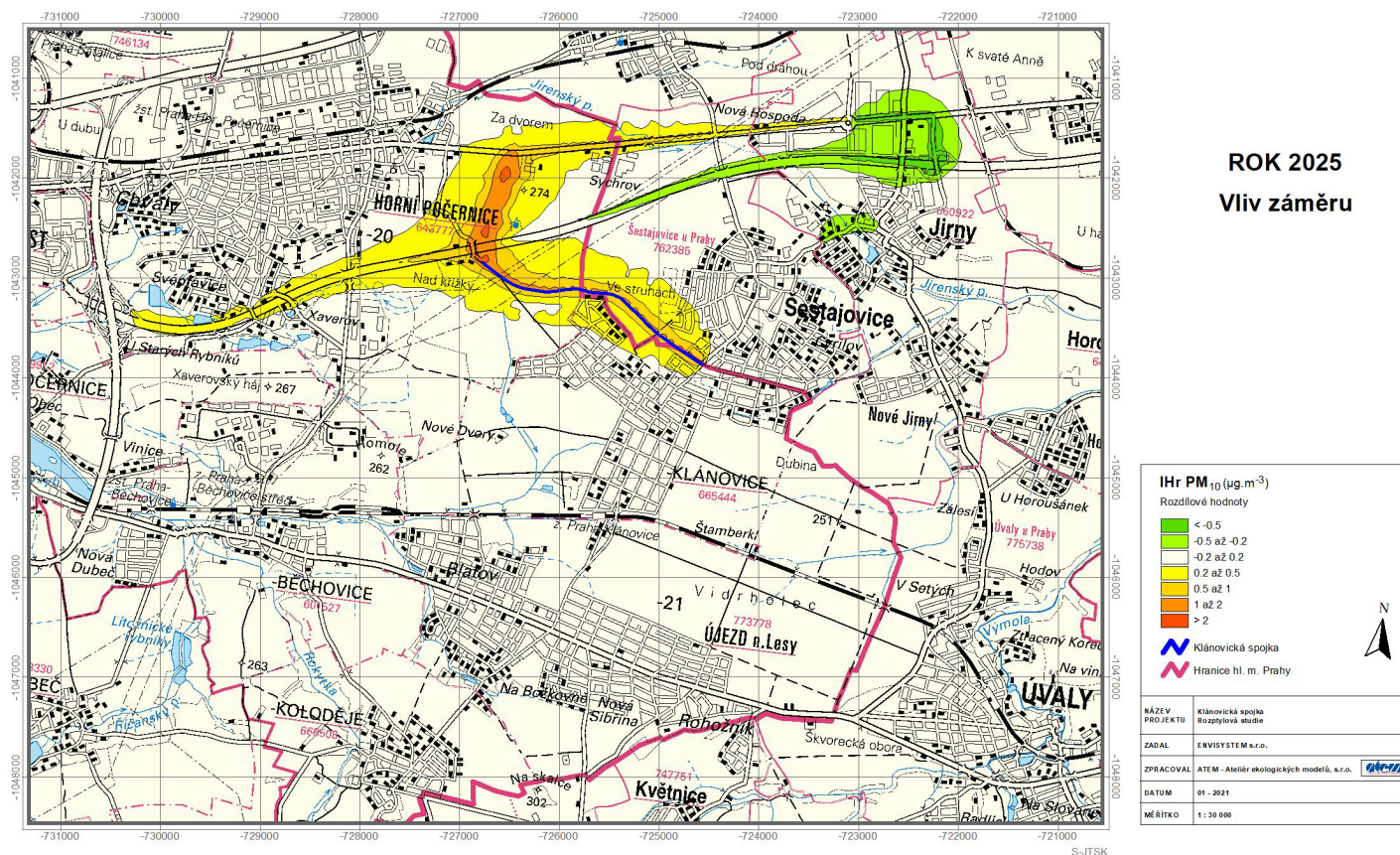
REALITA SE OD TEORETICKÝCH ÚDAJŮ ČHMÚ MŮŽE
VÝRAZNĚ LIŠIT!

*Směrné hodnoty WHO jsou nejnižšími koncentracemi, při nichž byl s vysokou pravděpodobností prokázán nárůst celkové úmrtnosti a úmrtnosti v důsledku rakoviny plic, srdečních a plicních chorob

Imisní příspěvek záměru (PM10)

SUSPENDOVANÉ ČÁSTICE PM₁₀
průměrné roční koncentrace

Výkres 17

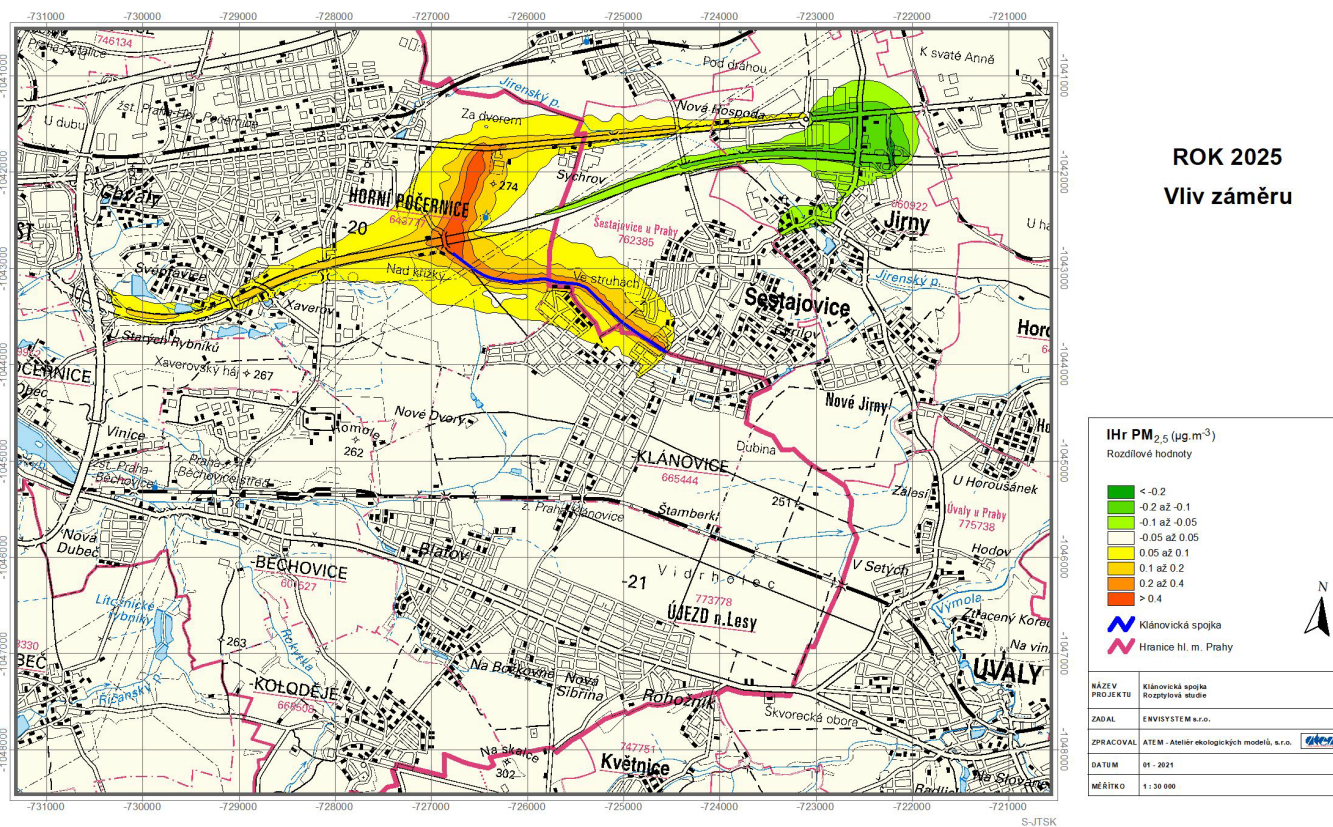

Na území Klánovic dojde k nárůstu imisní zátěže prachovými částicemi PM10.

Imisní příspěvek záměru (PM_{2,5})

SUSPENDOVANÉ ČÁSTICE PM_{2,5}
průměrné roční koncentrace

Výkres 23

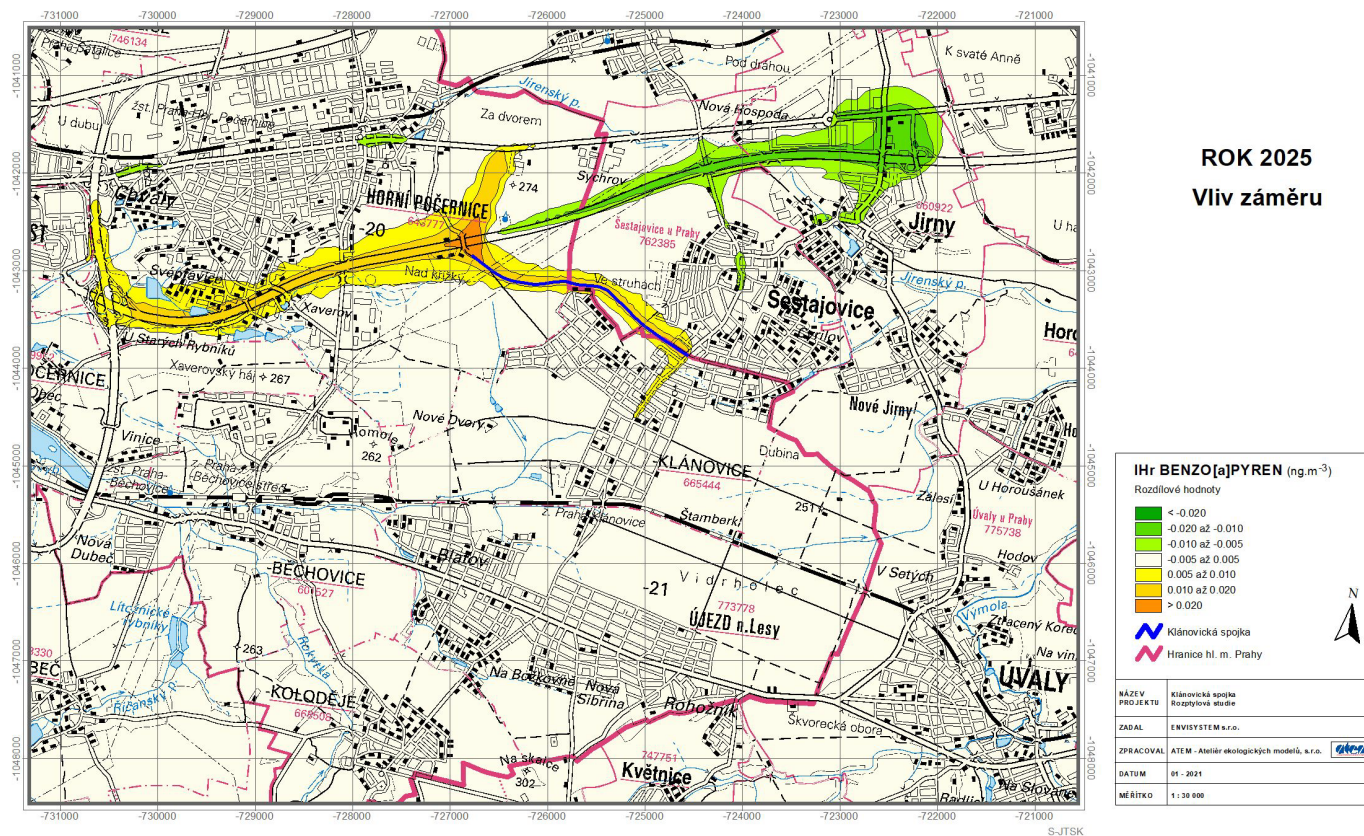
Na území Klánovic dojde k nárůstu imisní zátěže prachovými částicemi PM_{2,5}.

Imisní příspěvek záměru (benzo(a)pyren)

BENZO[a]PYREN

průměrné roční koncentrace

Výkres 25

Na území Klánovic dojde k dalšímu nárůstu imisní zátěže benzo(a)pyrenu, u něhož je již nyní překročený legislativní limit.

Izolační zeleň imisní situaci nemusí zlepšit

„Pásky izolační zeleně jsou v případě obou trasových variant zejména uvažovány v úseku km 1,010 – 2,480 (KÚ) v souvislosti s jejich okolní domovní zástavbou “ (str. 175 dokumentace EIA pro Klánovickou spojku).

ALE:

*„Vliv bariéry je stále pouze odhadován s tím, že se obecně předpokládá pozitivní efekt, ale bez bližšího upřesnění. Dochází k tomu, že nevhodně provedené výsadby ve skutečnosti nepřinesou požadované efekty. V některých případech se dokonce může dostavit opačný efekt, kdy dojde ke kumulaci znečištění a nárůstu koncentrací.“**

OVŠEM:

„Upřesněná podoba pásu izolační zeleně bude podle vyjádření projektanta předmětem dalšího projektového stupně (DUR) stavby záměru.“ (str. 181 dokumentace EIA ke Klánovické spojce).

EFEKTIVITA IZOLAČNÍ ZELENĚ U KLÁNOVICKÉ SPOJKY TEDY NENÍ DOLOŽENA!

Obecné problémy rozptylových studií

- V současnosti v ČR používané modely ATEM a SYMOS'97 **neumí modelovat situace za nízkých rychlostí větru a bezvětrí a byly koncipovány pro volnou krajinu, nikoli zástavbu** (vypočítané koncentrace u konkrétních budov platí pro výšku horní hrany fasády)
- **Navazují na publikaci „Metodika výpočtu znečištění ovzduší pro stanovení a kontrolu technických parametrů zdrojů“ z roku 1979** a rozšiřují ji. **Jsou tedy zastaralé** a neodpovídají moderním typům rozptylových modelů
- Vypočtené imisní koncentrace mají **nejistoty v řádu desítek procent**
- Část odborníků se domnívá, že **emise z automobilové dopravy vstupující do modelů jsou výrazně podhodnocené**
- Veřejností jsou často kritizovány **použité intenzity automobilové dopravy jako podhodnocené**
- Jsou-li v rozptylových studiích **nedostatky, přenášejí se i do hodnocení vlivů záměru na zdraví obyvatelstva**

Obecné problémy EIA a legislativy

- Příspěvky nových záměrů jsou hodnoceny v procesu EIA obvykle jako „akceptovatelné“ a „nevýznamné“
- Zpracovatelé dokumentací EIA jsou komerční subjekty, investoři jejich klienti
→ kvalita podkladů EIA je často problematická, hodnocení příliš benevolentní
- Není-li překročen imisní limit, není situace považována za problematickou, ALE:

*„**Limit** – mimo zdravotních podkladů vždy přihlíží k dalším aspektům – současný stav, technická proveditelnost, vnímání rizika veřejností, cost/benefit, komparace s jinými riziky, velikost populace v riziku, možnost kontroly (meze analytických metod), zachování konkurenceschopnosti, apod. – jde tedy o **kompromis mezi chtěným a možným. Limit je stejný nebo mírnější než referenční hodnota**“ (B. Kotlík, SZÚ)*

Referenční hodnoty Světové zdravotnické organizace (WHO) jsou pro polétavý prach (PM10 a PM2,5) poloviční oproti zákonným imisním limitům. Tyto referenční hodnoty jsou v ČR plošně překračovány (i tam, kde je zákonný limit dodržen).